

Niepotrzebne walidatory?

Nie czekając na Główny Urząd Geodezji i Kartografii, stołeczna firma Geo-System zaprezentowała własny walidator powiatowych usług przeglądania i pobierania danych EGIB.

Przypomnijmy, że obowiązujące od 31 lipca ubiegłego roku rozporządzenie *ws. ewidencji gruntów i budynków* zobligowało powiaty do wystawienia sieciowych usług przeglądania (WMS) i pobierania (WFS) dla części danych EGIB. Strukturę i zawartość tych serwisów w szczegółach określono w załączniku do tego aktu. Stosowne WMS-y dostępne są już od dawna, natomiast komplet WFS-ów udało się powiatom uruchomić na początku maja.

Tylko które z tych usług faktycznie spełniają wymagania określone w rozporządzeniu? Na to pytanie miał odpowiadać walidator, który był przedmiotem konkursu ogłoszonego 9 maja przez GUGiK. Miał on być dostępny w przeglądarce internetowej i umożliwiać wpisanie adresu usługi WMS lub WFS, sprawdzenie jej zgodności z wymogami rozporządzenia oraz wygenerowanie raportu, który wskaże ewentualne błędy. GUGiK chciał ponadto, by walidator pozwalał administratorowi na zarządzanie parametrami walidacji, a także okresowe walidowanie całej listy usług. Na prace konkursową miały składać się współpracujące ze sobą aplikacja internetowa i oprogramowanie serwerowe, a także udokumentowane kody źródłowe oraz instrukcje instalacji i konfiguracji. Na zwycięzcę czekało 100 tys. zł.

Już 3 czerwca – czyli wkrótce po odwołaniu ze stanowiska GGK Waldemara Izdebskiego (13 maja) – procedura konkursowa została unieważniona. Pełniąca obowiązki GGK Alicja Kulka wyjaśniała tę decyzję tym, że korzystniejsze z punktu widzenia zamawiającego będzie udzielenie zamówienia w innej procedurze, w której GUGiK sam dokona wyczerpującego opisu przedmiotu zamówienia.

• Sprawdzenie usług

W tej sytuacji własne tego typu narzędzie postanowiła opracować i opublikować stołeczna firma Geo-System. Jest ono dostępne pod adresem SmartSDI.pl. Aby go użyć, wystarczy w formularzu wpisać adres URL usługi (znajdziemy go chociażby w prowadzonej przez GUGiK Ewidencji zbiorów i usług) oraz numer TERYT powiatu.

Walidator sprawdza obecnie zgodność udostępnionych przez powiaty usług WMS/WFS z zapisami załącznika nr 8 wspomnianego rozporządzenia ministra rozwoju, pracy i technologii z 27 lipca 2021 r. w sprawie EGIB (DzU poz. 1390). W pierwszej wersji, przekazanej do użytku 5 lipca, sprawdzana była tylko usługa WMS. Aktualna wersja 1.3.0 sprawdza już obydwie usługi, tj. WMS i WFS, w zależności od ustawienia parametrów przez użytkownika.

– Sprawdzenie usług można zrealizować wieloma sposobami, ale użycie walidatora jest o tyle wygodne, że każdy, nawet przy minimalnej znajomości zagadnień związanych z usługami sieciowymi, jest w stanie z tego narzędzia skorzystać i ocenić poprawność udostępnionych usług sieciowych – zachęca do użycia swojego rozwiązania firma Geo-System.

Czy w najbliższym czasie możemy spodziewać się innych tego typu komercyjnych rozwiązań? Wygląda na to, że nie. Krzysztof Borys z Geobidu, Robert Stróżyński z Systherm Info i Jacek Łaguz z Geomatyki Kraków – a więc przedstawiciele firm dostarczających systemy do prowadzenia PZGiK – zgodnie przyznają GEODECIE, że nie oferują i nie zamierzają tworzyć walidatorów usług sieciowych. Jacek Łaguz twierdzi nawet, że takie rozwiązanie nie jest nikomu potrzebne i dobrze się stało, że p.o. GGK Alicja Kulka unieważniła nie tylko ten, ale i konkurs dotyczący plików GML.

• Sprawdzenie plików GML

Przedmiotem tego wcześniejszego konkursu – ogłoszonego po raz pierwszy w grudniu 2021 r. – była aplikacja internetowa wraz z komponentem serwerowym umożliwiającym wykonywanie walidacji danych z baz EGIB, GESUT oraz BDOT500, a także udokumentowane kody źródłowe oraz instrukcje instalacji i konfiguracji. Przy użyciu przeglądarki internetowej walidator miał umożliwić sprawdzenie zgodności plików GML z rozporządzeniami *ws. EGIB*, *GESUT* oraz *BDOT500*, a także ze schematami XSD publikowanymi w repozytorium interoperacyjności. Rozwiązanie miało obsługiwać zarówno same pliki GML, jak i spakowane archiwa ZIP.

I choć wpłynęła jedna praca, konkurs został nierozstrzygnięty. Zaproponowane rozwiązanie nie spełniało bowiem postawionych przed nim wymagań. Testy aplikacji wykazały, że wykrywa ona tylko część błędów w plikach GML. Powtórnie ogłoszony konkurs ruszył na początku maja br. i został unieważniony miesiąc później przez p.o. GGK Alicję Kulkę. Uzasadnienie decyzji było takie samo, jak w przypadku walidatora usług sieciowych.

Firmy oferujące systemy do prowadzenia PZGiK nie myślą o stworzeniu walidatora GML zbliżonego do rozwiązania określonego w specyfikacji konkursu. – Nie planujemy stworzenia odrębnego programu – mówi GEODECIE Robert Stróżyński z Systherm Info. – Nasza firma posiada walidator plików GML, który jest nieodzowną częścią Systemu GEO-INFO, wbudowany w program – dodaje.

Podobnie sytuacja wygląda w Geobidzie i Geomatyce Kraków. – Systemy oprogramowania, które dostarczamy do powiatów, mają od zawsze wbudowane wielofunkcyjne walidatory danych jednostkowych oraz walidatory całych baz danych. Nie potrzebujemy zatem walidować plików GML, bowiem walidujemy ogólnie wszystkie dane po ich przeczytaniu z różnych formatów plików, w tym także z plików GML – tłumaczy Jacek Łaguz. – Do wprowadzenia danych do baz powiatowych wystarczy nam tylko, aby plik GML był poprawny syntaktycznie, aby dało się go przeczytać – podkreśla. Zauważa też, że walidatory plików XML, którymi są także pliki GML, są powszechnie dostępne i w większości bezpłatne – wystarczy tylko wiedzieć, jak ich użyć.

Poza tym Jacek Łaguz zwraca uwagę na jeszcze jedną kwestię. Jego zdaniem na razie... nie ma czego walidować. – Wszystkie schematy aplikacyjne (EGIB, BDOT, GESUT), wciąż poprawiane i publikowane w repozytorium interoperacyjności, są pełne błędów i nie nadają się do walidacji – twierdzi. I dodaje, że przy braku poprawnych schematów aplikacyjnych konkursowe walidatory byłyby wręcz szkodliwe dla środowiska geodezyjnego.

Na razie GUGiK nie ogłosił zamówienia na żaden z opisywanych walidatorów. Być może, przeanalizowawszy problem raz jeszcze, nigdy tego nie zrobi.

Damian Czekaj